

	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Інтелектуальна власність в науково-дослідній діяльності			
		Статус дисципліни Обов'язковий освітній компонент			
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право				
Спеціальність	D8 Право				
Освітня програма	Право				
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)				
Форма навчання	Денна, заочна				
Курс	1				
Семестр	2				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	12	
	Лекційні			20/20	
	Практичні/семінарські			20/20	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			80/80	
Семестровий контроль	Залік				
Викладач	<i>Трошкіна К.Є., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін та державного управління</i>				
Контактна інформація	<i>ел. адреса викладача – katernareva@gmail.com</i>				
Кафедра	<i>кафедра загальноправових дисциплін та державного управління</i>				
Факультет	<i>Права, бізнесу та адміністрування</i>				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Предметом навчання дисципліни є вивчення правових, організаційних та економічних аспектів інтелектуальної власності в науково-дослідній діяльності. Вивчаються принципи охорони авторських, патентних та суміжних прав, комерціалізації результатів НДР, юридичної відповідальності за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також проблеми недобросовісної конкуренції та використання інтелектуальної власності у цифрову епоху.</p> <p><i>Завдання навчальної дисципліни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • формування у здобувачів системного розуміння правової природи інтелектуальної власності та її ролі в науково-дослідній діяльності; • ознайомлення з національним та міжнародним законодавством у сфері охорони прав інтелектуальної власності; • набуття знань щодо правового режиму об'єктів авторського права, суміжних прав, патентного права та інших результатів наукової діяльності; • формування вмінь ідентифікувати об'єкти інтелектуальної власності у процесі виконання наукових досліджень; • розвиток навичок оформлення прав на результати наукових досліджень (публікації, патенти, заявки, договори); • формування компетентностей щодо дотримання принципів академічної доброчесності та запобігання порушенням прав інтелектуальної власності; • набуття здатності застосовувати правові механізми захисту інтелектуальної власності в професійній та 				

	науковій діяльності.
Мета (<i>Чому це цікаво/потрібно вивчати</i>)	<i>Метою</i> вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність в науково-дослідній діяльності» є набуття комплексу знань, вмінь і навичок, необхідних для ефективної реалізації та захисту прав інтелектуальної власності при здійсненні науково-дослідної діяльності.
Компетентності	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни бути сформовані такі компетентності:</i></p> <p><i>Інтегральна компетентність:</i> здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК 2. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.</p> <p><i>Спеціальні компетентності:</i></p> <p>СК 1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.</p> <p>СК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.</p> <p>СК 7. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.</p>
Програмні результати (<i>Чому можна навчитися</i>)	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти зможуть:</i></p> <p>ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.</p> <p>ПРН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>ПРН 8. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у</p>

	різних правових системах.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Інтелектуальна діяльність та її результати в науково-дослідній діяльності.</p> <p>Тема 2. Система державної охорони інтелектуальної власності в Україні.</p> <p>Тема 3. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність</p> <p>Тема 4. Авторське право в науковій діяльності</p> <p>Тема 5. Патентне право в наукових дослідженнях</p> <p>Тема 6. Комерціалізація результатів НДР. Управління інтелектуальною власністю у наукових установах</p> <p>Тема 7. Недобросовісна конкуренція: її види, механізми попередження, виявлення та протидії</p> <p>Тема 8. Інтелектуальна власність у цифрову епоху</p> <p>Тема 9. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній діяльності</p> <p>Тема 10. Юридична відповідальність за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері.</p>
Критерії оцінювання роботи аспірантів	<p>Форми участі аспірантів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виступ з основного питання; - усна доповідь; - доповнення, запитання до того, хто відповідає; - участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; - аналіз джерельної та монографічної літератури; - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо); - самостійне опрацювання тем; - підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів; - систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань. <p><i>Критеріями оцінки усних відповідей є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - повнота та глибина розкриття питання; - емоційність та переконливість; - використання для обґрунтування своєї думки основної та додаткової літератури; логіка викладу, вміння аналізувати, порівнювати, робити висновки; - культура мови. <p><i>Критеріями оцінки письмових завдань є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - повнота та глибина розкриття питання; - цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки; - акуратність оформлення письмової роботи. <p><i>Максимальний бал за роботу на семінарському занятті – 5 балів.</i></p> <p><i>5-4 бали</i> аспірант/аспірантка отримує, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацював не лише основну, але й додаткову літературу, самостійно знайдену, відповідно до теми для більш глибокого її розкриття; - засвоїв теоретичний матеріал на високому (творчому) рівні, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, встановлює міжпредметні та міжтемні зв'язки; - висловлює гіпотези, наводить аргументи на підтвердження своєї думки, або спростування думки інших аспірантів, при цьому посилається на опрацьовані джерела та

літературу;

- використовує теоретичний матеріал для розв'язання практичних завдань;

- робить висновки, узагальнення;

- рецензує відповіді інших, вносить корективи, доповнення;

- пропонує дискусійні теми для обговорення, бере участь у дискусії, дотримується культури ведення дискусії;

- підготував реферат, повідомив його зміст, чим зацікавив аспірантів.

2,5-3 бали аспірант/ аспірантка отримує, якщо:

- опрацював переважно основну літературу;

- теоретичний матеріал засвоїв на достатньому (конструктивному рівні), досить логічно викладає його, однак, не завжди може підтвердити відповідними прикладами, іншими аргументами;

- під час викладу припускається незначних помилок чи неточностей, у нього виникають деякі проблеми з встановленням зв'язків з попередніми темами чи іншими предметами, тобто його знання не систематизовані повною мірою;

- іноді потребує додаткових запитань для повного розкриття проблеми;

- може висловлювати гіпотези, припущення, однак не завжди може навести необхідні аргументи на підтвердження своєї думки;

- в цілому використовує теоретичний матеріал для розв'язання практичних завдань, пояснення подій та явищ, що відбуваються в політико-правовому житті країни та в світі, але його пояснення можуть містити неточності, бути недостатньо обґрунтованими;

- робить висновки, узагальнення, однак, вони потребують уточнення, конкретизації з боку викладача або інших аспірантів;

- рецензує відповіді інших, вносить корективи, доповнення;

- пропонує дискусійні теми для обговорення, бере участь у дискусії, дотримується культури ведення дискусії;

- підготував реферат і повідомив його зміст.

1 бал отримує аспірант/ аспірантка, якщо:

- не повністю опрацював рекомендовані джерела та літературу, не має відповідного конспекту;

- засвоїв матеріал на середньому (репродуктивному) рівні;

- може лише відтворити навчальний матеріал, засвоєний на лекції або опрацьований самостійно (законспектований) без критичного осмислення, на рівні переказу, можливо, навіть, за допомогою викладача;

- іноді порушує логіку викладу, припускається помилок;

- не вміє самостійно здійснювати логічні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, висновки);

- з допомогою викладача може навести приклади, пов'язати теоретичний та практичний матеріал, встановити міжтемні та міжпредметні зв'язки;

- не може зробити рецензію, виправити помилки інших аспірантів;

- у нього не достатньо сформовані навички участі у

дискусії, не вміє обґрунтовувати свою думку.

Аспірант/ аспірантка не отримує балів (0 балів), якщо:

- не опрацював рекомендовані джерела та літературу, не має конспекту;
- засвоїв матеріал на низькому (рецептивно-продуктивному) рівні;
- може відтворити незначну частину навчального матеріалу, засвоєного на лекції, лише за допомогою викладача;
- не може критично осмислити, проаналізувати матеріал навіть, за допомогою викладача;
- не дотримується логіки викладу, часто припускається помилок;
- не може (навіть з допомогою викладача) навести приклади, пов'язати теоретичний та практичний матеріал, встановити міжтемні, міжпредметні зв'язки;
- не може зробити рецензію, виправити помилки інших аспірантів;
- у нього не сформовані навички участі у дискусії, не вміє обґрунтовувати свою думку;
- не засвоїв матеріал, відмовляється відповідати або не може відтворити навіть незначну частину навчального матеріалу, навіть з допомогою викладача.

Аспірант, який не відвідував заняття з поважних причин, підтверджених документально, має право пройти поточний контроль під час консультацій.

Підсумкова кількість балів за поточний контроль визначається як *сума відповідних балів поточного оцінювання та оцінювання за результатами самостійної роботи.*

З дисципліни «Інтелектуальна власність в науково-дослідній діяльності» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці семестру.

З дисципліни «Інтелектуальна власність в науково-дослідній діяльності» як форму підсумкового (семестрового) контролю передбачено залік.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається таким чином: *сума балів за поточне оцінювання (включаючи самостійну роботу).*

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

Політика курсу

У процесі вивчення дисципліни аспірант/ аспірантка:

- мають бути присутніми на лекційних та практичних заняттях (виняток – підтверджена поважна причина);
- мають бути активними на практичних заняттях, брати

	<p>активну участь в обговоренні питань плану заняття, дискусіях, інтерактивних формах роботи (у парах, малих групах);</p> <ul style="list-style-type: none"> - можуть користуватися мобільним телефоном, планшетом, тощо, лише з дозволу викладача з навчальною метою (звернення до тексту НПА); - зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності, зокрема: самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилаються на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Онлайн-ресурси: www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського http://zakon.rada.gov.ua – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України https://ukrpatent.org/uk - Офіційний сайт Національного органу інтелектуальної власності України (НОІВ) https://www.wipo.int/services/en/ - Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) http://library.kr.ua/ - Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu - Наукова бібліотека Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">Основна література Нормативно-правові акти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр 2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page8 3. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 10.10.2024 року № 4017-IX із змінами. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12 4. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 20.03.2023 р. № 2974-IX зі змінами. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3687-12 5. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 20.03.2023 р. № 2974-IX зі змінами. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/print1218034688041545. 6. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.01.2023 р. № 2811-IX зі змінами URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print. 7. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 16.10.2020 р. № 124-IX зі змінами. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр/print1218034688041545. 8. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-XI (введення в дію 31.07.2026). URL: https://surl.li/ihgora 9. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.08.2023 р. № 843-2023-п зі змінами. URL:

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п/print>.

10. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.

11. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769.

12. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770.

13. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1981 р. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134.

14. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (вчинено в Римі 26 жовтня 1961 року) URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

15. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123

Основна

1. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність [Текст] : практич. посіб. / упоряд.: К.І. Чижмарь, Д.В. Журавльов. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 224 с.

2. Дахно І., Алієва-Барановська В. Право інтелектуальної власності. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2024.

3. Інтелектуальна власність та авторське право: Навч. посіб. для студ. ВНЗ / І.М. Чістякова, І.Б. Кривдіна, Д.В. Буряк та ін. Одеса, 2023. 204 с.

4. Інтелектуальне право України /за ред. О.С.Яворської О.С. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.

5. Капінос М.М. Інтелектуальна власність: підруч. для студентів ВНЗ / М. М. Капінос, Е. Т. Лерантович, М. М. Солощук ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2016. 347 с.

6. Попова Л.М., Хромов А.В., Шуба І.В. Інтелектуальна власність : підручник. Харків: «Федорко», 2021. 262 с.

7. Права інтелектуальної власності та їх захист : навчально-метод. посібник для здобувачів вищої освіти галузі знань 08 «Право» спец. [Електронне видання] / О. І.Харитоновна, Г. О. Ульянова С. В. Мазуренко, А. В. Кирилюк, Н. П. Бааджи, Л. І. Галупова, І. В. Мартинюк. Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 121 с.

8. Право інтелектуальної власності: Підручник. Вид. 2, змін. І доп. / О. П. Світличний. К.: НУБіП України, 2016. 355 с.

9. Харитонova О.І. Інтелектуальна власність: підручник. Київ : ТОВ «Юрінком Інтер, 2023. 540 с.